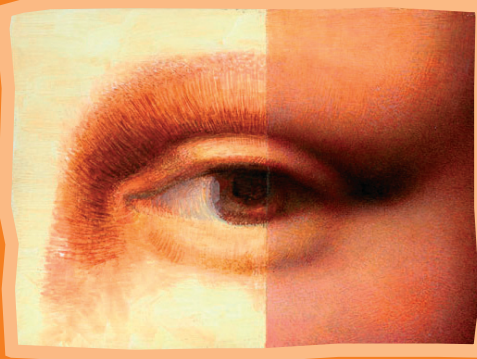


Mona Lisa'nın Gülüşünün Sırrı Çözüldü mü?

İtalya'da bulunan Uffizi Galerisi' de yapılan bir araştırmaya göre, Leonardo Da Vinci'nin ünlü Mona Lisa tablosundaki kadının gizemli gülüşünün ardında milyonlarca görünmez nokta var. Galeride düzenlenen "Leonardo'nun Akli – Evrensel Dahi İşbaşında" adlı sergide, tablodaki gizemli gülümsemenin sayısız noktadan oluşan katmanlar barındırdığı söylendi. Bu katmanlar, mikro boyutta fırça darbesi yöntemi kullanılarak oluşturulmuş. Bu yöntemin 19. yüzyılın sonlarında yenilenimcilik akımından Fransız ressamların kullandığı noktacılık tekniğiyle benzerlikler gösterdiği söyleniyor. Ayrıca bu renk tonlarını "mikrobölüm"lerden oluşturma yöntemi Eski Roma'dan



beri biliniyordu. Ancak, büyük usta Leonardo bu yöntemi daha önce hiç kimsenin kullanmadığı bir biçimde uygulamış. Leonardo'nun uyguladığı bu yöntem, İtalyanca duman anlamına gelen 'fuma' sözcüğünden yola çıkarak 'sfumato' adı verilmiş. Leonardo, sfumato tekniğiyle neredeyse üçboyutlu etkisi yaratan resimler ortaya çıkarmış. Bu resimlerde ışık, gölge ve şekiller yumuşak fırça darbeleriyle oluşturulmuş ve çizgi-

ler ya da sınırlar olmadan birbirlerinden ayrılmışlar. Leonardo da resimle ilgili notlarında bu yöntemden "ışık ve gölgeyi tıpkı bir duman gibi çizgi ve sınırlar olmadan harmanlamak" diye söz etmiş.

Kaynak: "http://dsc.discovery.com/news/briefs/20060403/monalisa_his.html" http://dsc.discovery.com/news/briefs/20060403/monalisa_his.html

Mağara Resimleri Gençlerin İşi miydi?

Mağara resimleri konusunda ileri gelen biliminsanlarından biri olan R. Dale Guthrie'ye göre, tarihöncesi dönemden kalma birçok mağara resmi ergenlik dönemindeki erkeklerce yapılmış. Bu kuram, mağara duvarlarına resim yapanların şamanlar, ruhani liderler ve kabile büyücüleri olduğu kuramına ters düşüyor. Resimlerin büyük kısmının 10.000 – 35.000 yıl önce yapıldığı öne sürülüyor. Buna göre, şimdilerde gençlerin sokaklardaki duvarlara çizdikleri ve grafiti adı verilen çizimlerle, o dönemde mağara duvarlarına çizilenler birbirlerine uyuyor. Günümüz-

de erkek çocukları daha çok sertlik çağrıştıran şeyleri çiziyorlar; hızlı otomobiller, savaş jetleri, sert sporlarla ilgili şeyler, füzeler, mermiler... Mağara duvarlarında bulunan resimlerde de tüm sertliğiyle avlanma ve hayvan figürleri yer alıyor. Ayrıca cinsiyet farklılığını özellikle vurgulayan resimler de günümüz genç erkeklerinin sokak duvarlarına karaladıklarıyla benzerlik gösteriyor. Bunlara ek olarak, resimlerin yanlarında 200 kadar el izine rastlanmıştır. Uzmanlarca incelenen bu izlerin 9 – 17 yaşlarında erkek çocuklara ait oldukları saptanmıştır. Aynı yaşlardaki kızlara ait el izleri de var; ancak, erkeklerin el izleri çok daha fazlamış.

Kaynak: "http://dsc.discovery.com/news/briefs/20060327/caveart_arc.html" http://dsc.discovery.com/news/briefs/20060327/caveart_arc.html

Buğday Tarımı Ne Zaman Moda Oldu?

Bilgisayarlar, video kameralar, İnternet ya da cep telefonları kullanıma ilk sunulduklarında büyük heyecan yaratan şeyler olarak karşılandılar. Binlerce yıl önce bir grup insan için tarım da böyle bir şeydi. Biliminsanları, buğday tarımının ilk ne zaman ve nerede ortaya çıktığını araştırıyorlar. Buğday tarımının öyküsünde en önemli evreyi, doğada yetişen yabani buğdaydan, taneleri kolayca toplanıp tarım amacıyla toprağa serpilebilen buğdaya geçiş oluşturuyor. Yabani buğdayın taneleri saçıldığı için onları



toplamak zorken, diğer buğday taneleri bitkinin üzerinde kaldığından bunları hasat etmek daha kolay. Araştırmacılar, buğday tarımının anavatanı sayılan ülkemizde ve Suriye'deki kimi köylerde çalışmalarını sürdürüyorlar. Buna göre tarıma uygun buğday, tarih sahnesindeki yerini yaklaşık 8.000 yıl önce almaya başlamış. 5.500 yıl öncesine kadar da gitgide daha sık görülmeye başlanmış. Araştırmacılar, insanların şimdi Türkiye ve Suriye toprakları olan bölgede yaklaşık 12.000 yıl önce yerleşik yaşama geçtikleri ve buğday tarımının da bundan sonra başladığını belirtiyorlar.

Kaynak: "<http://www.eurekalert.org/features/kids/2006-03/aaft-wdw032406.php>" <http://www.eurekalert.org/features/kids/2006-03/aaft-wdw032406.php>

Sanal Köpeğinizi Parkta Yürüyüşe Çıkarın

Köpek gezdirmek bazılarımız için çok eğlencelidir; hele köpeğinizin size komik gelen bir yürüyüş biçimi varsa. Gerçekte her köpek cinsinin yürüyüşü birbirinden farklıdır; kimileri küçük ve ürkek adımlarla yürürken, kimileri büyük ve sağlam adımlar atarlar. Bununla birlikte, bir canlandırma yazılımı yardımıyla bilgisayarınızdaki köpeği istediğiniz gibi yürütebilirsiniz. Londra'daki Kraliyet Veterinerlik Fakültesi'nden araştırmacılar, köpeklerin hareketlerinin mekaniğini anlatan bir bilgisayar modeli geliştirdiler. Araştırmayı yürüten



Jim Usherwood, bu model sayesinde köpeklerdeki kimi yürüyüş bozukluklarının nedenlerinin daha kolay anlaşılabilirliğini ve tedavisinin daha kolay olacağını söylüyor. Usherwood "İki ayak üzerinde yürüyüşle ilgili birçok veriye sahip olunmasına karşın, dört ayak üzerinde yürüyüş konusunda çok fazla bilgi sahibi değildik" diyor ve ekliyor "Gördük ki, dört ayak üzerinde yürüyüş mekaniği düşündüğümüz kadar karmaşık değilmiş". Araştırmacılar

bu çalışmanın sonuçlarından yararlanarak askeri ya da kurtarma amaçlı işlerde kullanılmak üzere dört ayaklı robotlar üretmeyi planlıyorlar.

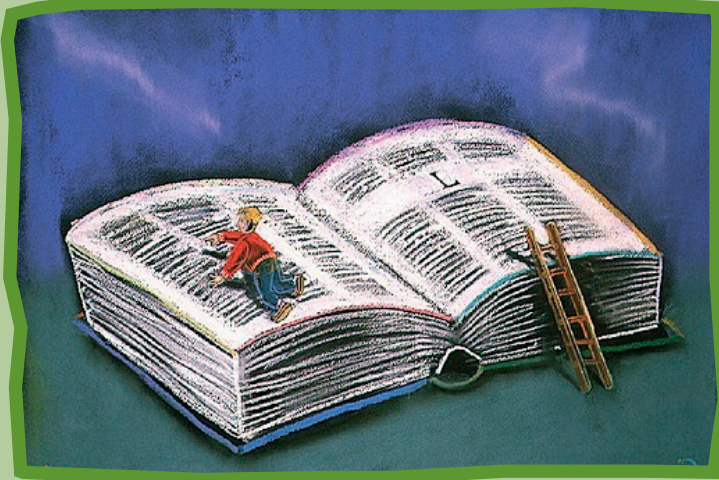
Kaynak: "http://www5.eurekalert.org/pub_releases/2006-04/sfeb-mvd033106.php" http://www5.eurekalert.org/pub_releases/2006-04/sfeb-mvd033106.php

Yaratıcı Okuma Dizisi

Hazır

Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği ve Toroslu Kitaplığı'nın işbirliğiyle hazırlanan kitaplar, ülkemizde kitaplara ulaşma konusunda kimi zorluklar yaşanan yerlerdeki öğrencilere, kütüphanelere ve okullara bağışlanıyor. Birbirinden değerli yazar ve çizerlerin tümüyle gönüllü olarak çalıştıkları bu Yaratıcı Okuma Dizisi'nde bulunan kitaplar, ilköğretim Türkçe dersi programının beklentilerini karşılamaya yönelik metin ve etkinlikleri içeriyor. Ayrıca, çocuklarının etkin birer okuyucu olmasını isteyen anne ve babalar da bu kitaplardan yararlanabilirler. Bu dizi hazırlanırken, öğrencilerin okuduklarını ve gördüklerini an-

lamalarını, onlardan zevk almalarını ve kendi yaşadıklarıyla aralarında bağlantı kurabilmelerini sağlamak; öğrencileri edebiyatla ve resim sanatıyla tanıştırmak ve yeni öğretim programlarının yapılandırıcı ve öğrenci odaklı eğitim yaklaşımına yardımcı olabilmek gibi amaçlar güdülmüş.



Bilim Çocuk Okurlarıyla Buluşmaya Devam Ediyor

Bu yıl, yeni bir etkinlik hazırladığımızı duyurmuştu. Bu, aslında "Bilim nedir?" sorusunu sizlerle etkileşimli olarak yanıtlayan ve "Bilim eğlencelidir!" düşüncesinden yola çıkan bir gösteri. Dergimizin yazarlarından Tuğba Can ve Gökhan Tok'un sunduğu gösterimizin dördüncüsünü, 17 Mart 2006'da TÜBİTAK Feza Gürsey Salonu'nda gerçekleştirdik. Böylece bilimin eğlenceli dünyasına adım atan yaklaşık 300 öğrenci, bilimsel yöntemin aşamalarını, buluş yapmanın püf noktalarını keşfettiler.



Guruldamaaya Hazır Olalım

Eğer Grönland'daki büyük buz tabakaları konuşabiliyor olsaydı, büyük olasılıkla "Guruldamaaya hazır olalım!" derlerdi. Aslına bakarsanız, 2002 yılından beri Grönland buzulları, tıpkı gitgide boşalan bir mide gibi guruldayıp duruyorlar. Biraz daha bilimsel bir söyleyişle, buzullardaki hareket nedeniyle oluşan guruldamaaya benzer ses, 2002 yılından beri arttı. Bu sesler genellikle, buzullar ani ve büyük hareketler yaptığında oluşur ve bu hareketle birlikte oluşan görünmez dalgalar yerküre boyunca ilerler. Bu dalgalar, deprem izlemede kullanılan algılayıcılar aracılığıyla kaydedilebilirler. Buzullardaki hareketliliğin artışının en büyük nedeni küresel ısınma. Grönland'da ısınma nedeniyle eriyen buzullar, denizlere doğru hareketlenmeye başlıyor. Buzullardaki



bu erime de, buzul depremlerini artırıyor. Biliminsanları, buzul depremlerini gözlemlemenin gelecekte buzul hareketlerinde olabilecek ani değişikliklere karşı hazırlıklı olmamızı sağlayacağını söylüyorlar. Ayrıca buzul hareketlerini gözlemlemek, önümüzdeki 100 yıl içinde tüm okyanuslardaki su düzeyinin ne kadar yükseleceği konusunda da bilgi edinmemizi sağlayacak.

Kaynak: "<http://www.eurekalert.org/features/kids/2006-03/aaft-lgr031706.php>" <http://www.eurekalert.org/features/kids/2006-03/aaft-lgr031706.php>

Türkiye Takımı Dünyanın Zirvesinde

İlk defa ülkemizden bir takım, Himalayalar'da bulunan ve dünyanın en yüksek dağı olan Everest'e tırmanacak. 11 kişiden oluşan ekip, 27 Mart 2006'da Türkiye'den yola çıktı. Yaklaşık 75 gün sürecek olan bu zorlu tırmanış serüvenini diğer tırmanışlardan ayıran kimi özellikler var. Her şeyden önce, bu tırmanışla ilk kez ülkemizden Everest'e bir takım tırmanışı düzenlenmiş oluyor. Ayrıca, ilk kez bu tırmanışta ülkemizden kadın dağcılar Everest'e tırmanacak ve yine ülkemizden yapılan tırmanışlar içinde ilk kez bu tırmanışta oksijen maskesi kullanıl-



ma-
yacak. Ekip 60 gün boyunca ana kampta kalıp yüksekliğe uyum için çeşitli tırmanışlar gerçekleştirdikten sonra, 4 Haziran 2006 günü zirve tırmanışına başlayacak. Tüm ekibe bu anlamlı ve zor tırmanışta başarılar diliyoruz. Ekibinin tırmanış serüveni [HYPER-LINK "http://www.2006everest.org/"](http://www.2006everest.org/) <http://www.2006everest.org/> adresinden günlük olarak izlenebiliyor.